

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULU XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

N° 284.

Duminică, 22 Decembrie st. v.

1885.

Nou abonamentu

la

„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Ianuarie 1886 st. v., se încep unu nou abonamentu, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unu anu 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unu anu 40 „

Rugăm pe domni abonenți, ca să bine-voiască a-și reînoui de cu vreme abonamentulu, ca să nu se întrerupă expedițiunea țiarului.

Domni ce se voru abonă din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașov, 21 Decembrie 1885.

Situațiunea în peninsula balcanică, cu totu armistițiulu ce s'a încheiatu la intervențiunea marilor puteri și cu toate dorințele de pace ce le exprimă mai alesu pressa oficiosu austro-ungară, devine pe ți ce merge mai complicată.

Dacă Sârbii au trimesu pe rezerviști și pe cei din a doua chemare acasă, acesta nu are altă însemnătate, decâtu că guvernulu sârbescu e constrînsu să facă economii, sciindu că, cum i-a trimesu acasă, așa'i pôte din nou aduna, când va voi.

Dovadă că lucrurile se complică, sunt înarmările continue ale Turciei, și mai alesu ale Greciei, care, cu toate că are acum sub stéguri 73,000 de omeni și 1,800 oficeri, totuși se pregătesce mereu în mare măsură.

Nu putemu nicidecum crede, că Grecii aru lucra numai de capulu lor, când se înarmază cu atâta zel și cu atâta grabă. Trebuie să fiă o putere la spatele lor, care'i îndemnă să facă aceste pregătiri împreunate cu forțe mari cheltueli. Fiă această putere Anglia seu oricare alta, destul că Grecii se pregătesc pentru momentulu, când resolvându-se într'unu chipu cestiunea rumeliotă voru trebui să iasă și ei la ivelă cu pretențiunile lor.

Ceea ce face ca situațiunea să apară și mai confusă decum e în adevăr, este atitudinea Rusiei în cestiunea bulgară, care încă și acum pare enigmatică.

Țilele acestea se răspândise prin Parisu și în Roma, că prințulu Bulgariei i-ar fi destinat din partea Țarului ordinulu „sf. George.“ O asemenea distincțiune în adevăr ar da de scire urbi et orbi, că împăcarea între Țarulu și prințulu Bulgariei e săvârșită. Faime nu s'a adevăritu până acum, dar pentru aceea sosiră dela Moscva unu șir de articuli importanți, scriși de influentulu politicu rusu Katkov, în țiarulu seu „Viedomosti“, cari articuli se ocupă de atitudinea Rusiei în cestiunea unirei Bulgarilor.

Katkov pune următorea dilemă: seu că Rusia are încredere în prințulu Battenberg, seu nu are încredere în casulu dintăiu, cabinetulu rusescu n'are nici o cauză de a nu'i concede ceea ce'i voru concede alte puteri; numai să nu se cêră nici unu felu de compensățiune. Dacă

înșă prințulu Alexandru nu merită încrederea Rusiei atunci de ce se se depărteze ea de hotărârile ce le-a luat cu atâta prudență. Cedându Rusia, ar consolida — Țice Katkov — numai opera trădării și ar sili pe partidele din Bulgaria să se supună domnitorulu infidelu, care atunci într'a-adevăr ar puté face din Bulgaria o citadelă contra Rusiei.

Scimă dela martori oculari, continuă Katkov, cum este situațiunea în acea nefericită țără, în Bulgaria? Acolo domnesce unu adevăratu terorismu! nici unui omu nu-i este ertat a vorbi altfelu decum îi place bandei dela guvern. Se Țice, că nici sub domnia Turciloru nu s'au făcutu rechizițiuni atăt de grele și cu atâta asprime ca acum. Ce e dar de făcutu?

Să se amestece Rusia activu și să restabilească cu puterea ordinea? Nimenea nu va cuteza a da unu asemenea sfat. Dêcă Rusia n'are încredere în prințulu Alexandru, nu-lu pôte recunósce ca capu alu Bulgariei unite. Uniunea era în planulu Rusiei, care dorește ca fiecare națiune de o credință cu ea să se desvólte independentu. Nu-i adevăratu, Țice Katkov, că Rusia ar fi desfășurat u acolo stindardulu panslavismului. Toate națiunile ortodoxe îi sunt totu așa de scumpe, dêr fiecare numai între marginile sale. Interesulu politice rusesci nu este idea panslavismului, ci naționalismulu între margini câtu mai bine deschilinite, pe lângă unitatea credinței. Acestă idee nu este ertat să fiă jignită nici prin planuri paneleniste, nici prin planuri panbulgare și panserbe.

Este dar clar, și acesta nu era de lipsă să ni-o mai spună Katkov, că Rusia voiesce să predominantă în Orientu, și de aceea nu va suferi nici o schimbare în prejudiciulu influenței rusesci. Unu lucru însă totuși ar resulta din cuvintele lui Katkov: mișcarea de ađi în peninsula balcanică nu este inscenată de Rusia, ci tocmai în contra intereselor politice rusesci, și aci e pericolulu celu mare alu situațiunei actuale. De e sinceră seu nu „prudenta rezervă“ a Rusiei, în totu casulu nu se schimbă nimic în favorulu unei pacifice soluțiuni a cestiunei bulgare, și înarmările necontente din partea statelor balcanice, ne insulfă totu mai mari îngrijiri pentru viitoru.

Din peninsula balcanică.

Sofia, 31 Decembrie. „Agentia Havas“ publică următorulu comunicat: „Faptele atribuite Ți de Ți Bulgarilor de către Sârbii se consideră aci ca neintemeiate. Guvernulu a hotărît să nu răspundă la asemenea atacuri, de și posedă toate mijlocele d'a dovedi, că Sârbii raportază lucruri cu totul greșite. Se pare chiar că masacrarea a 3 Kmeți și 50 țerani nu s'a întâmplat pe teritoriu bulgar, ci la Pirotu, și cade în spinarea Sârbilor, nu a Bulgarilor. — Adjutantulu principelui, Marinov, care a fost rănit în lupta dela Slivnița, unde a comandat aripa dréptă, a murit în urma rănilor.

Petersburg, 31 Decembrie. „Novoje Vremja“ e de părere, că dacă unirea Bulgarilor nu va aduce după sine nouă complicațiuni, Rusia se va învoi la schimbarea actualei stări a Rumeliei ostice. „Grașdanin“ încă Țice, că Rusia nu se va opune unei resolvări favorabile Bulgarilor a cestiunei rumeliote.

Catinje, 31 Decembrie. (Scirea „Pol. Corr.“) În cercurile de aci, puternica ivire a elementulu bulgaru provocă vii îngrijiri pentru viitorulu Sârbismului

și chiar și alu Muntenegrului. Urmarea de aci este unu curentu, care țintesce a face sănceteze rivalitatea dintre Muntenegru și Serbia; această tendință se observă și în B-Igradu.

Ianina, 31 Decembrie. (Scirea „Poll. Corr.“) *Orevistă a trupelor* ce garnisonază aci s'a ținut de curend; 5000 de omeni au fost trecuți în revistă. În Prevesa se află acum două bataliune de infanterie, unu batalion de artilerie și o companie de geniu. În interiorulu fortăreții Prevesa s'au aședat două tunuri noue „Armstrong“ de calibru mare și alte patru tunuri mai mici, care predominantă intrarea golfului Ambrakia. Pe lângă acesta, Turcii au făcutu două rânduri de șanțuri de-alungulu întregulu litoral, pe care le-au înarmat cu mari tunuri „Krupp“.

Londra, 31 Decembrie. (Scirea foiei „Presse“.) Pôrta a hotărît la 28 c. să stea în defensivă și să nu dea Greciei nici unu privilegiu de acțiune agresivă, dêr în același timp să atragă atențiunea Europei asupra înarmărilor grecesci. Mai departe a hotărît Pôrta să așede la granițele Muntenegrului 10,000 de omeni.

Atena, 31 Decembrie. (Scirea „Pol. Corr.“) În săptămâna trecută s'a ținut în fiecare Ți consiliu de miniștri care s'a ocupat aproape exclusiv cu afacerea înarmărilor. Acestea continuă neslăbitu pe apă și pe uscatu, și acum se pune mare pondu pe fortificarea litoralilor.

Organisarea glótelor în Austro-Ungaria

Avem legi pentru armata permanentă, avem legi pentru organisarea și întrebuințarea milițiilor și a mai lipsitu în imperiulu dualisticu austro-ungaru o lege prin care să se organizeze și să se reguleze glótele. De mai multe săptămâni se lucră în Viena la redactarea unei legi militare pentru organisarea glótelor și această comisiune, care este compusă din membrii dela ministerulu comunu de războiu, din membrii amânduror ministerilor milițiilor austriaci și unguresci, s'a terminat operatulu seu înainte crăciunulu nemțescu. Acestu proiectu de lege se va puté așterne după anul nou parlamentelor spre alu discuta. Punctele cele mai principale ale acestui proiectu de lege sunt următorele:

Glótele voru forma o parte integrantă a armatei și să punu sub scutul dreptulu internațional. Serviciulu în glóte este obligatoric pentru toți cetățenii delă 19 până la 42 de ani, cari nu fac parte nici din armata comună permanentă, nici din milițieni, afară de aceia sunt obligati a servi în glóte acei oficeri pensionari și alți oficeri, cari nu sunt în serviciu și mai pot face servicii, dêr în-ă n'au implinit 60 de ani din viață. Glotașii se impart în două clase. În clasa întâia vinu aceia, cari eventualu în războiu ar puté servi spre a completa armata de operațiune, ără în clasa a doua vinu aceia, cari au să facă servicii de garnison.

Glótele se voru mobilisa în urma mandatulu Maiestății Sale cu aprobațiunea consiliulu ministrilor în măsură pe câtu voru cere împrejurările. Aplicațiunea glótelor o va determina comandantulu supremu, care ilu va denumi Maiestatea Sa. Glótele se voru întrebuința numai în lăuntru țării, dêră în casuri de mare pericolu potu dispune corpurile legiuitoare, ca să se întrebuințeze și afară din țără. Glótele din ziua mobilizațiunii lor stau sub jurisdicțiunea și disciplina militară.

Glotașii voru purta la brațu unu semn destul de marcatu, încâtu să se pótă distinge din depărta. Competințele glotașilor și ale oficerilor sunt acelea, care le capătă persoanele din armata comună. Oficerii îi va numi Maiestatea Sa. Ministerulu milițiilor va îngriji de a purta evidența și de a ține regula în toate privințele, totuși pe glotași îi voru ține în evidență și autoritățile administrative. Spesele glótelor mobilisate să acoperu din bugetulu ministerulu de războiu.

Din Macedonia

„România“ publică o corespondență din Macedonia, în care se descrie cu colorile cele mai negre purtarea administrațiunei turcesci și modul cum se încasază dările. Eă ce se serie:

„În Macedonia, ca la cincă kilometri aproape de orașulu Corița, se află unu satu numit Boboștița, cu

poziție foarte admirabilă, ai cărui locuitori sunt risipiți prin diferite sate străine, muncind spre a-și câștiga hrana copiilor lor și a plăti dările către Stat. Avându statul necesitate de bani, a găsit de cuviință ca să trimită pe agenții săi în sus și de jandarmi, spre a încasa banii forțându pe locuitorii de a plăti dările pe un an înainte, ci numai pe trimestru. Opt zile după arestarea primarului se desfășură înaintea nenorociților locuitorii ai susușii comunei un alt fapt îngrozitor.

„In 23 Septembrie 1885, pe la orele 2 p. m., o ceată de bandiți în număr de 30, toți înarmați cu puști Peabody Martiny, cari arme n'ar putea să aparțină de cătu unei armate regulate, au năvălit în nenorocita comună, dându focuri prin toate direcțiunile; patru din ei erau îmbrăcați în uniformă de jandarmi turci. Cu ajutorul focurilor, străbătându prin mijlocul comunei, au intrat în prăvălia unui locuitor, numit Nicola Sotiriu, găsindu pe fiul său Sotire, ca de 16 ani, i-au cerut tutun și alte lucruri. De odată s'au aruncat asupra lui câteș patru spre a-l lega și a-l lua prizonier. La țipetele îngrozitoare ale băiatului, muma lui fiind lăudă își lăsa pruncul la o parte și alergă în ajutorul celui laltă fiu al ei. Și pe când nenorocita muma se asvêrli spre a-și scăpa fiul, se auzi o detunătură de revolver. Un glonț i petrunse pieptul și cădă moartă. După ce lăsară pe muma fără simțiri pe pământ, măcelărind-o cu pumnale și iatagane, bandiții au putut lega pe băiat, forțându-l și amenințându-l cu pumnalele d'a trece peste cadavrul scumpei sale mame, și târându-l, au dispărut cu toții. Despre soarta nenorocitului băiat nu se știe până acum nimic. Voiu cerca însă a-mă informa, și vă voi da amănunte

„Sfârșind vă lasă să cugetați la sorta ce este rezervată nenorociților creștini, supuși otomanii, cari nu sunt siguri nici de averi, nici de copii, nici chiar de viața lor din partea administrației otomane și a bandiților.

SCRILE DILEI.

Adunarea generală a orașului Timișoara a hotărât să facă o reprezentație în dietă, prin deputatul Balhasar Horvat, pentru apărarea autonomiei municipale și cu privire la noul proiect de lege municipală. — I-au apucat florii și pe „patrioții“ vedu ei că legea nu e numai pentru cine se gătesce, ci pentru cine ni merese.

—0—

Deputatul Gabriel Ugron publică în „Egyetértés“ un apel în afacerea convocării unui congres al Săcuiilor. Apelul este adresat în prima linie viceșpanilor din comitatele sēcuesci, ca acestia să ia inițiativa convocării congresului, în care să se dezbate asupra mijloacelor, prin cari s'ar pute îmbunătăți starea materială și spirituală a comitatelor sēcuesci, acesta sentinela în spre Őstă

—0—

Ni se scrie din Galați, lângă Făgăraș, cu

data 17 Decembrie: „Ce se facem cumetre Vasile? Gardina sělbată nu se rușinează să ni se bage și 'n casele noastre, necum în curte! Eri noptea și-a luat oia tērēnd-o pe deal, dar la mine a îndrăsnit mai mult; audu cănele lătrându, esu să vedu că cei și în treptele casei mele dau față cu dihania, — era un lupu cătu mănzocul tēu. Mi s'a ridicat pāru 'n capu, și am quis: vite n'am decatu numai cănele, pe acesta mance'ld. Era sēm-mi mance cănele, decă acesta nu se suia în podul casei, scāpāndu cum a putut.“ Astfel povestesc vecinii mei din capul comunei Galați de lângă Făgăraș. Őre până când legile astea de vėnatu? — Nă.

—0—

În comunele Vescuș și Șilea maghiară (Tėrnava mică), grasēză diferita între copii în mēsura mare, sēcērēndu mereu mulți și dintre cei mai crescuți.

—0—

Ni se scrie din Biserica-Albă: „**Corul vocalu român**“ de aici este gata cu preparările pentru a arangia o serată festivă în *presera de Sân-Vasilii* (anul nou în onōrea membriloru ajutatoru. Serata promite a fi foarte interesantă, care se sērēza, că va atrage multu publicu și multă lume și de prin provincia. Corulu se va produce cu trei cātece frumoșe și bine deprinșe: *coru țigănescu* din „Il trovatore“, „Serenada“ și *Marșulu Cântăreșiloru*.“ Se va da o reprezentație teatrală comică cu cātece tradusă în romānesc anume dintr'ouă piesă germană cu titlul „Germanii în Africa“ constătoare din doue acte. Cātecele piesei sunt alese și localitate din arietele cele mai frumoșe, cari se află în „Boccaccio“ și „Gasparone“. Aceste ariete solo. parte în coru, voru fi executate de membrii corulu vocalu. În decursul reprezentației vine o scenă foarte comică, în care *Negri africani* apară pe scenă în costumu loru, proveștuți cu instrumente musicale de chertiu, de lora instrumenteloru musiceloru militare și începă să execute ariete deosebite în *coru instrumentalu*. După producția arietei dansu, őr la 12 ore o cūventă festivă și felicitări de anul nou! Programa se va compune și se va distribui în curēndu, pe câte-va zile. Cor. ord.

—0—

Producțiune musicală-declamatōrică. — Duminecă în 29 Decembrie v., se va da o producțiune musicală-declamatōrică, în favorul *Reuniunii femeiloru romāne*, pentru ajutorarea *vėduviloru sėrace* din Brașov și Săcele în *sala Gimnasiulu* român de aici. Preșulu locurilor: Balconu și foliul 70 cr., de aici în parterre 50 cr., loc de stat pe balcon și parterre 40 cr., bilet de studentu 25 cr. Biletele se pot procura la librăria d-lui N. I. Ciurcu și sēra la cassă, dela 5 ore până la 6^{1/2} ore. — Dōmnele din comitetu, ne împărtășescă totodată și următōrea interesantă *programă* a pieseloru ce se voru executa cu această ocaziune: 1. Discursu ocasionalu. 2. „Imnū naționalu“ de G. Ștefănescu, coru executat de elevi, acompaniatu de orchestră. 3. „Copila romānă“, poeziă de I. Vulcanu. Declamațiune. 4. a) „După tine rătăcescu“ romanță de Gr. Tănănescu b) „Măndruliță dela munte“, de G. Ștefănescu. Canto cu acompaniamentu de pianu. 5. „Unu devotamentu“ poeziă de Andreiu Mureșianu. Declamațiune. 6. Impromptu op. 90 Nr. 2 de Franz Schubert. Piano-solo. 7. D-moll Nr. 5 de Ferdinand David. Piano și violină. 8. „Coconulu Eftenie Bărzoii Bărzueni dela Bărzuenești“ șanșonetă comică de I. Pascaly. — Inceputulu la 7 ore sēra. — Sērāmū, că publiculu românū va îmbrățișa cu căldură această întreprindere a dōmneloru nōstre ce are unu scopu atātu de nobilū și binefăcētōru contribuindū astfelu la sporirea fondulu Reuniunii pentru vėduvele sėrace.

Direcțiunea poliției din Viena a interzis intrăbuințarea la baluri a costumeloru călugăresci, precum și a celoru vătēmătōre moralității.

—0—

Aflăm că în zilele de 18 și 19 l. c. s'a făcut în comitatulu Tėrnavei mică vėnatōre mare, pe sēma — cum se dice — a „Varmeghii“. La vėnatōre a luat parte fișpanulu Bethlen Gábor cu satelișii lui și mulțime de pușcași; poporul din Cetatea de baltă și giuru, cu puterea gendarmiloru, în zi de sėrbătōre și de tērgu, a fostu silitu a lăsa biserica și tērgulu și a cūtriera pădurile Craifalăului, Șomfalăului, Veltului, Boianului și a Cetățiu de baltă. S'au pușcatu mulțime de iepuri și câteva vulpi. Asta-i era culturai maghiare!

Școala de stat în Cetatea de baltă.

Perirea ta din tine Israile.

Onorată Redacțiune! În comuna Cetatea de baltă princi școlari a tōte patru confesiunile se instrueză prin unu invēșatoru maghiaru, deocamdată într'ouă casă inchiriată ca școlă de stat — până ce în viitoru se va ridica edificiu de școlă; și pentru ca stimulu publicu cetitoru și toșii cei interesați să cunoscă mersulu afacerilor școlare a Romāniloru din această comună — din trecut și până în presente. — cum și aceea, că: cine e culpabilu și cui este a se imputa grozava nepăsare și neactivitate, cari suntū cauza înființării acelei școle — binevoiti — Vē rogū — a publica istoricul următoru:

Pe la inceputulu anulu 1878 unu Inspectoru reg. ung. de școle, cu numele Dăniel Mărton, amblandu în visitațiunea s'a școlastică s'a abătutu și prin Cetatea de baltă, unde nu aflatū nici unu invēșamētū, — după ce s'a întorsu în Sighișoră la reședința s'a, — îndată — pe ambele senate școlastice parohiale oficiosu le-a provocatū, ca în timpul celu mai scurtu, să se dechiare în modu protocolaru, că: află-se őr ba în pozițiune de a-și ridica școlă cu caracteru confesionalu după programă? a o prevedē cu mobiliarul necesaru și cu invēșatoru calificatū și dotatū după prescrișele legii? și acēta, pentru că, la casu de imposibilitate, statulu să pōtă de timpuriu întreprinde pașii necesari, relativ la înființarea unei școle de stat?*

În urma acelei provocări administratorulu parohiei gr. catolice (pe atunci ambele parohii romāne, gr. orientală și cea gr. catolică, erau vacante) a celebratū sinodulu parohialu, în care — considerāndu-se miseria și pușinătatea poporulu gr. cat. (abia 41 familii — jumătate Țiganii — cu 10—15 prunci de toșii, în etatea îndatorată a frecvența școlă) și vėdēndu-se absoluta imposibilitate de a-și redica școlă cu caracteru confesionalu și încă după cum pretinde legea invēșamētulu — s'a hotărātū, ca să invite pe gr. orientali la o conferință sinodală, în care — decă s'ar putē înțelege — să se unifice în privința invēșamētulu școlasticu și să încerce a afla modalitatea și mijōcele, prin care împreună s'ar edifice o școlă corēspundētōre legiloru.

La 27 Augustu 1878 administratorulu parohialu gr. cath. i-a succedū a face să se țină o ședință plină a ambelor sinode parohiale, în care s'a și făcutu unificarea; — cu ocaziunea unificării s'a luatū unu protocolu și s'a făcutu unu instrumentu de dotațiune decentală; — într'unu punctu din acel protocolu se dice: „Greco orientali cu gr. catolici împreună și cu puteri unite își voru ridica școlă corēspundētōre legiloru, la care poporul de ambe confesiunile — în viitoru — va ave dreptu egale.“ — Și őrăși: „Pentru ocuparea stațiunii de invēșatoru — atātu acum la inceputu cătu și în vii-

FOILETONU.

Ocuparea și maghiarisarea peninsulei balcanice.

(Fine din Nr. 280 alu „Gaz. Trans.“)

În numerele 278, 279 și 280 ai „Gazetei“ amu făcutu o dare de sēmă despre cuprinsulu halimalei d-lui Szekrėnyessy din care se vede, că șovinistii maghiari nu credū asigurată esistența elementulu maghiaru, decatu decă Ungaria își va mula hotarele la Marea adriatică, la Balcanii și la Marea nēgră, sub pretextu, că acolo au fostu hotarele lui Ludovicu celu Mare.

Pecatu că d. Szekrėnyessy și-a lucratu „Cartea de visuri“ în limba maghiară, care *extra Hungariam* este limbă moartă. În modul acesta i s'a luatū străinătății posibilitatea d'a-și petrece câteva momente și în același timp d'a biciui cum se cuvine asemenea insanității „patriotice“, căci, vorbindu la adecă, rareori se semnalēza vr'ou lucrare serioasă de literatură, sciință și artă eșită din condeiu de maghiaru nēoșu. Totulu e spoială și decă o M-me Adam sēu unu Angelo de Gubernatis — după mari jertfe aduse de Maghiari — și-au luatū sarcina pușinū măgulitōre d'a face comerciul amulaturu cu spoiala și lăudăroșiele maghiare, cu atātu mai rēu pentru dōmneloru, căci pe zi ce merge se dovedesce, că marfa este falsă. Asta o sēmțu Maghiarii, și de aceea, decă din când în când mai apare câte o lucrare originală ca a

lui Szekrėnyessy se ferescū d'a o face cunoscută străinătății, pentru că sciu, că nu-i așteptă decatu bobērnace.

Noi, cari suntemu obișnuiți a auzi lăudăroșiele „patrioților“ nōștri, pe fiecare zi și pe fiecare őră, s'ențeleg că nu putemu da nici măcaru unu banu frântu pe ele și, decă de rēndulu acesta ne-amu ocupatū cu „Cartea de visuri“ a d-lui Szekrėnyessy, pe care șovinistii o voru considera ca unu „mărgăritaru“ de „literatură politică“, amu satisfăcutū curioșității unora, cari și-au exprimatū dorința d'a curiose cuprinsulu acestei lucrări, care e espresionează cea mai fidelă a șovinismulu nebunū de care se folosescū cei dela putere ca să pōtă ținē mai ușorū în frēu poporul maghiaru, care e și elu destulū de scurtatū în libertatea sa și destulū de exploatatū de cei ce-lu îmbată cu apă rece.

Distinsulu foiletonistū alu „Romānulu“ Gionu, care încă își exprimase dorința d'a cunoscē unu asemenea giuvaerū de „literatură“, de sigurū va fi găsitū interesantă povestea Fētū-Frumosulu ungurescū, care, încălecāndu odată pe bētrēnulu Balcanu, va ținē cerulu cu umērulū și va oferī îndērētniceloru popōre „necivilizate“ mereu din grădina „Dumneșului ungurescū“, merele „civilizației și culturai maghiare.“

Dēr civilizația ca civilizația, căpētuiala e lucru de căpeteniă. Cății magnați unguresci nu suntū așii, cari suflă în buze și n'au nici măcarū mângăierea d'a mai fi-

gura în parlamentulu din Pesta; cății iuriști maghiari umblă pe drumuri necăpătuiți, căci statulu nu mai are nici unu oșioru de rosu pentru ei. Și frumosu le-ar mășta ca voivodii în peninsula balcanică îmbrăcați cu șalvari încălțați cu iminei și „calpacu“ unguresc în capu. Atunci dēu, nu s'arū mai dice „extra Hungariam non est vita.“

D-lu Szekrėnyessy nu numai că visēză, dēr visēză „practicu“ ca să iasă și pentru dēnsulu vr'unu voivodatū cătu de mititelu barem. Cine scie decă fratele lui de cruce, d-lu Tisza, nu 'lū are de pe listă? Pentru acesta, amu avē și noi câteva esemplare la Molodvān Gergely, pe cari i amu putē recomandă d-loru șovinistii, ca să-i oibă în vedere la noua organizare a peninsulei balcanice, căci suntemu siguri că ei s'ar mulțami și cu câte unu mititelu pașalicu.

Gluma la o parte, dēr Maghiarii totū au profitatū ceva dela D-lu Gionu — direcțiunea rentabilă a visuriloru lorū.

Și credința biblică despre o turmă și unu păstoru voru să-o exploateze șovinistii maghiari, numai în folosulu lorū. Când se va întēpia minunea ca peninsula balcanică să ajungă sub talpaculu maghiaru, după ce va scāpă cu totul de fesulu turcescū, noi omenii, cu mintea sãnėtōsă nu putemu prevedē, așteptāmū ca totū d-lu Szekrėnyessy să ni-o spună, elu care este hipnotizatū și are darulu profēției. Atunci când se voru realiza visurile lui „patrioții“ ilu voru pune negreșitu între profēții sfinții scripturi și acēta se va întēmpla:

când va face ploplu pere și rēchita micșunele!

lucru când va deveni vacantă — se va publica concursul în vr'o foia scolastică bisericească, ori în vr'unul altu diuar, ca d. e. „Gazeta Transilvaniei.“ — Și în instrumentul de dotațiune, după ce în punctele din început se specifică lăfa învățătorului ș. a. în punctul ultim se dăce: „Tote acestea emolumente le vom presta unui învățător fără osebire de religione, fiă gr. orientală ori gr. catolică, numai să fiă Român de nascere, și calificat după cum cere legea și care va posede cunoștința limbii germane ori maghiare, va fi preferit.“

Aceste toate au fost bune și frumoase dară au rămas numai pe hârtia și în realitate nimic bun și frumos, pentru că greco orientali, ca popor numeros și prestă 149 familii, n'au respectat cele cuprinse în punctele stipulate în actul de unificare și în instrumentul de dotațiune, ci fără de nici un concurs — la recomandarea oficiului lor protopresbiteral, au luat de învățător pe unu Petru Popu (gr. or.) din Cucerdea română, om necalificat și fără de nici un document, care — de câteva ori fiindu admoniat pentru neglijența și purtarea necorespunzătoare — după câteva luni s'a depărtat din comună fără de a spune cuiva, și după câțiva ani — avându contractul în mână — atăt pe gr. orientali, cât și pe gr. cath. i'a incurcat într'un proces, care i'a costat spese multe și numai prin sentința tablei r. u. s'a nulificat. — Asta a fost odată așa; — apoi de a se apuca de lucru la edificarea școlii, nici poveste, căci dăceau ei: „Aveți noi prea destule necasuri, nu se mai facem și școlă, și apoi de unde se mai plătim și la învățător lea de 200 fl. v. a. pe an?“ — Acesta le-a fost răspunsul, când gr. catolicii n'au voit să subscrie contractul încheiat cu învățătorul Iacobu Luca Seleudeanu și i-au provocat să se țină de cele cuprinse în actul de unificare. —

În 1879/80 ăr fără de nici un concurs, fără de voia și consensul gr. catolicilor — cari n'au voit a subscrie contractul — au luat învățător pe unu Iacobu Luca Seleudeanu, care odinioară studiasse la Blăși până în a doua clasă gimnazială, și pentru purtarea ilegală a fost dimis cu: „Consilium abeundi.“ — acesta — pe lângă lăfa — nu de 200 fl. v. a. ci de: 1 ferdelă de bucate pentru unu prunc, și de: 20 cruceri dela cei fără de prunc — a purtat serviciul de învățător din 1879/80—1881/5 și în acestu period lungu de ani, a făcutu foarte puțin progres în ale învățământului, pentru că — cu stăpanul său (preotul pe tunc gr. or. Ioan Rusu) foarte des era dus în călătorie la némuri (la Toplița, la S. Reghinu, la turguri și acasă la Ida mare și Teaca.)

Eramu de părere și ne nutream cu sperarea, că: noul alesu protopresbiteru gr. orientali Nicolae Todoranu, — după ce-și va ocupa scaunul protopresbiteral — nu va întârzi a se îngriji de bunăstarea școlilor în întregu tractul său și în specialu de stăruirea cu putere a promova și a ameliora învățământul școlar în comuna sa, unde funcționează ca parochu. — În părerea noastră ne-amu întâritu foarte, când amu vădu, că senatele scolastice parochiale gr. orientale și gr. cath. din locu sub presidiul ambilor protopopi gr. or. și gr. cat. la 14 Iunie a. c. s'au întrunit de nou a doua oră la o conferință sinodală pentru a se înțelege și unifica în privința învățământului școlastic. — În aceea conferință — cu învoirea și a întregului popor de ambele confesiuni — s'a hotăritu totu aceea, ca și în conferința dela 27 Augustu 1878, cu aceea diferență, că gr. catolicilor față cu fiitoru școlă nu li s'a concesi nici unu altu drept decât să lucre, să alerge și să contribuie intru totu egal cu gr. or. până ce se va fini școlă, asemenea și în viitoru la susținerea ei și a învățătorului. — Într'unu punctu din protocolul sinodului acestuia se dăce: „Publicarea concursului se va face de autoritatea competentă (gr. or.) școlară, pe baza acestui protocolu, cu salariul (de 200 fl. v. a.) fixat sub punctul precedentu, și pentru anul școlastic 1885/6 s'a închiriatu o casă dela Nicolae Olteanu tutorul orfanilor „Bodogae“ cu 20 fl. v. a. cu care prețu s'a învoit și tutorul numit și sinodul prezentu.“ — Greco catolicii — ca se nu se alegă ăr nimica din totu lucrul — și acuma la toate s'au învoit și bucuroși și-au plecatu capul. Și acestea au rămasu ăr numai pe hârtia, pentru că dela 14 Iunie a. c. până la mijlocul lui Noemvre concursul nu scim se se fi publicat, casa închiriată la carea au lipsit le-restrile, cuptorul de încălțit etc. nu s'a pus în rëndu, învățământul nu s'a început, c'unu cuvânt: nu s'a lucratu nimica.

De acestu reu alu nostru foarte mare, Inspectorul reg. ung. de școle: Horváth László s'a folositu foarte bine căci pe tăcute a închiriatu o casă mare de piatră frumoasă și luminosă și întregu mobilierul l'a adus chiar din Sighișora, a aședat intrăna pe unu Szabó István cu lăfa de 300 fl. v. a. ca învățător de stat deocamdată în aceea casă condusă până ce în viitoru se va redica edificiul de școlă, și îndată a avut în școlă peste 40 prunci din locu și din vecinele comune: Jidveiu și Vesentiu.

Protopresbiterul Nicolae Todoranu vădundu acesta, îndată și densusu — în casa închiriată — a aședat de învățătoru ăr pre Iacobu L. Seleudeanu, fără a considera protestul poporului, care dăce, că nu și voru mai trimite pruncii spre a-i instrui Iacobu pentru că în timp de 7 ani n'a făcutu nici unu sporu.

S'au trimesu inspectorii scolastici gr. orient. și gr. catolici din casă în casă pentru a indruma pruncii să mērgă la școlă în casa lui Badogae; 7—8 au fostu toți pruncii, cari au început a frecuenta școlă românească.

Pe la mijlocul lunei curente trimisul inspectorului reg maghiaru de școle a visitat școlă română în care au lipsit toate aparatele și recvisitele necesare la învățământu (masa, băncile, tabla, table parietale, mapa, globul, cărțile de instruciune — toate au lipsit; pe Iacobu Luca — ca pe unu necalificat și fără de nici unu document și care n'a știut spune nici câtă lăfa are pentru funcțiunea de învățător — la opritu de a instrui mai departe pruncii, dându-i terminu de 14 zile pentru a produce documentele necesare și contractul încheiat cu reprezentantele bisericescu, în care se se vedă și lăfa pentru învățământu. — Iacobu Luca s'a rugat de protopopul Todoranu, să-i facă contract și să-i spună, că: ce lăfa are ca învățător; pentru cutezarea acesta a fostu alungat cu cuvintele: „afară cu tine numai de câteva zile ești învățător și și trebuie plată, cărăte din casa mea“!

În urma acestora, judele comunalu pe baza ordinului primitu a datu poruncă să mērgă pruncii la școlă, și altă școlă nu este decât cea de stat. Așa în prezente pruncii frecuentă școlă de stat.

Din acestea convingă-se ori și cine că: cine e culpabil și cui este a se impută indiferentismul și neactivitatea, cari sunt cauza acestui rău foarte mare?

Unu vecinu.

BIBLIOGRAFIA.

Din Iași se adresează publicului român următorul apel: Unu comitetu, compus din mai mulți specialiști și amatori ai diferitelor ramuri ale artelor frumoase, s'a decis a redacta în Iași unu diaru cu titlul „Amicul Artelor“, care va aduce cele mai noue scrieri de valoare, recenziuni, poezii, dări de sēmă asupra mersului teatrului, concertelor, expozițiilor, diverse etc. asupra artelor frumoase atăt din țară cât și din străinătate. Avēndu corespondenți în intrăga Bucovină și Transilvania, în Viena, Berlinu, Bruxella, Dresda, Parisu și Roma, această revistă devine indispensabilă ori cărei familii, dāndu și știri asupra modelor din curențu. Edițiunea constă din o elegantă broșură în quartu formatu, ce conține 20 pagini; ilustrații atăt ale artiștilor cât și ale distinsilor amatori Romāni din țară, precum și din străinătate din diferitele ramuri ale artelor frumoase, precum și compoziții musicale originale. Apare regulat la 1 și 15 a fie-cărei luni, începēndu dela 1 Ianuarie 1886. Ilustrațiunile și tiparul notorului sunt executate în Berlinu. La finitul fiecărui anu se pune onorabilor abonați la dispoziți o anvelopă foarte frumoasă și lucosă lucrată, pentru legatul celor 24 broșuri din cursul anului. Costul abonamentului pentru Iași și țară: Pe unu anu 20 lei, pe 1/2 anu 10 lei, pe trei luni 5 lei. Pentru străinătate pe unu anu 10 fl. v. a., pe 1/2 anu 5 fl. v. a. Puindu-vē în vedere conținutul interesant al acestei lucurose edițiuni, care devine o adevărată comoră a fiecărui prietinu alu literaturii și artelor frumoase, va sta gustului și culturai științifice a fiecărui familii totdeuna ca cel mai bun ajutor. Costul abonamentului se binevoiu alu trimite prin mandat postală către subsemnatul, care este dator a elibera o chitanță de abonamentu, timbrat după lege. Totodată D-nii abonați sunt rugați de a trimite adresele D-loru bine lămurite. Pentru administrați și redacți revistei „Amicul Artelor.“ Nicu F. Meșederu, Iași, Strada Primăriei.

Fabulele lui Demetriu Cichindealū în traducere nouă din originalu sērbescu alu lui Dositeiu Obradovic de Ioan Russu, parochul Aradului. — Aradū, 1885 tipografia diecesei române gr. or.

Despre acestă carte scrie Gion în „Curierul literar“ alu „Romānului“ următoarele:

Revinu asupra interesantului volumu datorit parochului Aradului p. Ion Russu, pentru a felicita d'o parte și a critica de alta pe laboriosul literat român din Timișorā. Și-l voi felicita pentru grija și amēnuntele cu care a lucratu biografia lui Dositeiu Obradovic. E într'adevēr unu din cele mai bune și mai interesante biografii de omeni, de scriitor de mână a doua, din câte, până acum, am cetit în limba română. Biografu nu s'a mărginitu, cum se face de obicei, a ne da locul nascerei, felul studiilor, două-trei întâmplări capitale din viața eroului său și pe urmă anul și locul morții sale; din contra, în cele 38 de pagini dela începutul cărței sale, Dositeiu apare ca viu, ăr diferitele tribulațiuni ce a întâmpinat în accidentata lui viață se înfățișă cetitorului în modul cel mai adimenitoru.

O astfel de biografie nu numai că dă cetitorului unu capital mai mare de cunoștințe asupra omului a căru biografie se face, și asupra epocii în care elu, a trăit, dē mai are și unu merit: acela de a te face prietenul lui, de a-l iubi și de a trăi câțiva timp în țera și printre amicii și inamicii lui.

P. Ion Russu ne arat bine și într'o limbă destul de ușoră toate fazele prin care a trecut Dositeiu Obradovic. Erau mulți, mai cu sēmă în țările Orientului, de felul lui Obradovic în secolul XVIII. N'aveu

tată, n'aveu mamă; nici o legătură de iubire nu-i mai inea în locul nascerei; auțiau că în cutare țera viața e mai frumoasă și mai alintată de natură și de împrejurări. Fără picu de indoială apucau pe uscatu ori pe mare, pe josu ori în căruțe, către acea țera, fără să pună înainte nici una din numeroase greutăți, ce se ridicau înainte călătorului d'acum o sută de ani. Credē că au se ajungă cu aceeași naivă siguranță, cu care mai anii trecuți unu modestu neguțătoru din Câmpulungu plecase numai cu limba lui și cu vr'o cățu galben în pungă la New-York, unde se oprise fratele-său cine scie în urma cătoru vijelioase împrejurări; dela Constantinopolu neguțătorul nostru începuse să întrebe, dēcā mai e multu până la New-York și ajungēndu la Anversu, cu greutate a putut fi încredințat, că nu e acolo New-York. Legațiunea română din Parisu unde ajunsese din calea întorsă dela Anvers, naivul Câmpulungeanu l'a trimis în țera.

Intocmai, dē mai cu norocū, căci scia limbă străine, făcea și Dositeiu Obradovic. Basinu Mediteranei, Turcia, Italia, Germania și România, astfel le-a visitat învățāndu și trăind din ce în ce mai bine.

La noi a fost în Moldova bine primitu de familiile Balș și Ghica, Obradovic dela noi moștenesc amintirile cele mai plăcute. Lui Leonu, din familia Ghiculescilor moldoveni, episcopu alu Romanului, Obradovic i'a dedicat una din lucrările sale, o traducțiune după Germanul Zolikoffer.

De altmintearea, cu câte 20, 10 și 15 ani mai înainte venirii lui Obradovic în Moldova, căț străini dela Apus și dela Răsăritu nu se aciolau, unii pentru a face parale, alții pentru a se romāni pentru totdeuna, în țările române dela Dunăre. Dela Linchou (Lens) neguțătorul marsiliez și până la abatele de Hauterive, trecēnd prin Simianu, La Roche, Gian-Pietro Nagny, Ruffinu, Carra și mai târziu acelu Constantin Stamati republicanu la tōrtă și partisanu înflăcărāt alu principioru revoluțiunei franceze din 1789, toți au găsit în țările române la Domni său pre la casele boierilor cea mai generosă ospitalitate, ajutorele cele mai stăruitoare.

Spațiul nu ne permite astăzi a intra în mulțimea amēnuntelor, ce ne procură mai cu deosebire colecțiunile documentelor academiiei din Bucuresci asupra tuturor acestor străini, din cari mulți fură folositori țerei dē și mulți păgubitori și dușman turbați ai nemului românesc.

Obradovic nu era de ferile acestea. Era unu simplu călătoru care trecu și stete în România pentru că fū bine găzduit și bine plătit; plecā pe urmă în Germania, ridicat pe susu de mania lui de călătorie continue.

Amu fi voit ca p. Ion Russu să ne fi datu după acestă completă și interesată biografie a lui Dositeiu Obradovic, una în aceeași măsură și cu aceeași daruri și pentru Cichindealū. Nu o avem și ne pare rău.

După prefață, urmăz câte-va probe prin care p. Ion Russu arat lămurit cum că Cichindealū în ale seile Filosoficesci și Politicesci prin Fabule morale învțături nu a făcutu decât a traduce p'alcurea infidelu său trunchiatu lucrarea lui Dositeiu Obradovic, și ea din alți autori copiată mai cu sēmă în părțile de discuțiun morale. După aceste două studii, p. Ion Russu traduce testul lui Obradovic. Stilul e destul de curgător și nu se cetesce cu greutate.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.)

CLUȘIU, 2 Ianuarie. — În urma otrăvirii cu șoreciocă (arsenic), trei servitori ai traficantului Pejelle au murit, alți doi s'au bolnăvit, fiindu-le viața în pericolu.

PETERSBURGŪ, 2 Ianuarie. — Din parte oficiosă se comunică, că Rusia n'are nicidecum intențiunea d'a lua inițiativa pentru reîntrunirea conferinței ambasadioru în Constantinopolu.

POTSDAM, 2 Ianuarie. — Princessa Vilhelm s'a bolnăvit de pojaru.

ATENA, 2 Ianuarie. — Raportul ministrului de răboiu comunică, că în timpul de față stau sub arme 73.000 de omeni și 1800 oficeri; despre înarmări dăce raportul că se continuă neîntreruptu.

DIVERSE.

Istoria unei fete frumoase. — Louise Marteau, feta frumoasă a unui comerciantu, a cetit, la 15 Maiu, unu anunț, într'o foia, prin care se caută o tineră feta ca cusătoră. Feta sciricind după persoana, care caută o cusătoră, a aflat, că o Dōmnă din societatea înaltă ar avē lipsă mare de ea. Feta lucră vr'o 4 săptămāni. Într'o di vedu 2 tineri în oada laterală. Nu mult după acesta, Dōmnă i-a dat unu paharu de laqueur, de care a cuprins'o unu somn greu. Când s'a trețit s'a aflat într'unu palat din Milanu, ca prizonieră a unui conte tineru. Contele fū unu din cei doi tineri, pe cari Louise i-a vedut în Parisu în ziua când a bēut liqueur-ul. De atunci au păzit'o cu stricteță și numai acum, înainte de Crăciun — când contele s'a dusu afară să cumpere vr'unu daru de crăciun — și-a găsit ocaziune feta, ca să fugă. Îndată s'a dusu la Parisu și a făcutu incunoscutare tribunului despre acestă istorie romantică.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 31 Decembrie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	101.35	Bonuri croato-slavone	103.—
Rentă de hârtie 5%	92.—	Despăgubire p. dijma de vin ung.	98.—
Imprumutul căilor ferate ungare	150.—	Imprumutul cu premiu ung.	118.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (1-ma emisiune)	98.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (2-a emisiune)	126.90	Renta de hârtie austriacă	83.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (3-a emisiune)	110.75	Renta de arg. austr.	84.—
Bonuri rurale ungare	103.50	Renta de aur austr.	110.70
Bonuri cu cl. de sortare	103.00	Actiunile din 1860	139.20
Bonuri rurale Banat-Timșuș	103.00	Actiunile băncii austro-ungare	872.—
Bonuri cu cl. de sortare	102.50	Act. băncii de creditu austr.	303.50
Bonuri rurale transilvane	103.25	Act. băncii de creditu austr.	300.—
		Argintul — Galbin	—
		Impărătesci	5.97
		Napoleon-d'or	9.98
		Mărci 100 imp. germ.	61.90
		Londra 10 Livres sterline	126.—

Bursa de București.

Cota oficială dela 19 Decembrie st. v. 1885.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%).	86	87
Renta rom. amort. (5%).	91	92
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	83 1/2	84 1/2
Credit fonc. rural (7%).	103	104
" " " (5%).	85 1/2	86 1/2
" " urban (7%).	97	99
" " " (5%).	—	—
" " " (6%).	—	—
" " " (5%).	80	81 1/2
Banca națională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	17.	17
Banote austriace contra aur.	2.00	2.02

Cursul pieței Brașov

din 1 Ianuarie st. n. 1886.

Banote românești	Cump.	8.42	Vënd.	8.48
Argint românesc		8.38		8.42
Napoleon-d'or		9.95		9.99
Lire turcesci		11.26		11.36
Imperiali		10.22		10.32
Galbeni		5.95		5.98
Scrisurile fonc. » Albina		100.00		101.—
Ruble Rusesci		122.—		123.—
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratică à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Preparatele leucitice, oficial recunoscute și de 63 ori premiate.

Digestiunea derangată, tusea, slăbiciunea sunt suferințe, pe cari preparatul leucitoru dela Iohann Hoff, Viena, Graben, Bräunerstrasse 8. este în stare a-le delătura radicalu. De aceea se și memoreze suferindulu această adresă.

Redobândirea sănătății este grija fiecărui suferind, așa-dacă va fi tuturor suferinților binevenită punerea în vedere, precum că preparatele din Malz ale lui Iohann Hoff se bucură ca remediu nutritor de cea mai mare și generală aprobare. Acestea se întrebunțază în multe casuri de către medici Corifei și multe succese de leucirea digestiunii derangate, a suferinței organelor de respirație, a slăbiciunii, a îmbunătățirii sângelui și a catarului intestinal sunt pentru suferinți un rădăm de speranță, și în asemenea casuri se nu întârzie cu întrebunțarea preparatelor din Malz ale lui Iohann Hoff. Câteva estrase dintre raporturile de leucire: 1.) Cu totă șederea mea în timp de 6 ani la Nizza, m'am leucitit pe deplin de catarul bronchial și bôla de gât, de cari am suferit doi ani, numai după întrebunțarea preparatelor din Malz ale lui Iohann Hoff, cari mi-au întărit apetitul și în genere starea sanitară. Iudelungata mea suferință de flegmă, lipsa de apetit și de somn și slăbiciunea de nervi s'au leucitit și numai cu berea Dr. așanumită Iohann Hoff's Malzextract-Gesundheitsbier, și Iohann Hoff's Gesundheits-Chocolade. Viena, 24 Maiu 1884. Marie de Baksai, Iohannesgasse 19. — 2.) Raportu de leucire oficială, Viena, Spitalulu garnisonei Nr. 2. Berea dela Iohann Hoff, așa numită Malzextract-Gesundheitsbier, Malzextractu concentratu și Iohann Hoff's Malzextract-Gesundheits-Chocolade s'au probat la bôla de peptu chronică, la recovalescență după bôle grele și la digestiune slăbită ca o bună medicină ajutătoare procesului de leucire și ca nutrimentu creatoru și plăcutu. Dr. Lœf, k. k. oberstabsarzt. Dr. Porias, k. k. Stabsarzt. — Iohann Hoff, inventatorulu și producătorulu preparatelor din Malz posedă fabrici în Viena, Stadt, Bräunerstrasse Nr. 8, în Berlin și St. Petersburg, în totalu cu 27,000 deposite de vëndare prin tôte părțile lumii.

OBSERVARE. Tôte anunțările pentru estrate din Malz care imitațiun, de cari se se ferescă bolnavulu și mediculu. Preparatele din Malz veritabile ale lui Iohann Hoff trebuie se pörte marca înregistrată (Portretulu inventatorulu Iohann Hoff și iscălitura Iohann Hoff).

Prețurile loco Viena: Malzextract-Gesundheitsbier (incl. ladă și butelii): 6 butelii fl. 3. 82, 13 butelii fl. 7. 26, 28 butelii fl. 14. 60, 58 butelii fl. 29. 10.— Malzextract concentrat 1 flacon fl. 1. 12, o jumătate flaconă 70 cr. — Malz-Chocolade o jum. kilo I fl. 2. 40, II fl. 1. 60. — Brust-Malzbonbon în pungi à 60 cr, 30 cr și 15 cr. — Sub suma de 2 fl. nu se expedeză nimicu.

Depozitele principale: în Brașov: Demeter Eremias, Bistrița: la Carl Nussbacher, — București: Jul. Ed. Rissdörfer, F. Bruss, farmacistu, Gusztav Rietz, Martinovitz, — Sibiu: C. Bugarski, I. B. Missebacher sen., Franz Jahn Söhne. — Medias: Carl Breckner, — M. Vărsăhely: Max Bucher, Carl Huflesz, — Sighișora: Franz Jos. Schuster farm., Ios. B. Teutsch, — Sz. Szt.-György; Bárábás Ferencz farmacistu.

Tôte depositele sunt autorisate pentru vëndare printr'unu afișu litografat în colorii.

2 - 5 la 20 Dec. 3 Ian. 10 Ian. 14 Febr. 14 Martie st. n.

Cumandele din afară se efectuează promptu!

„Pentru sezonul de Carnevalu“

Toilete pentru mirese, balu și pentru stradă

se confecționează după moda cea mai nouă, în timpul celu mai scurtu și cu prețuri foarte ieftine în

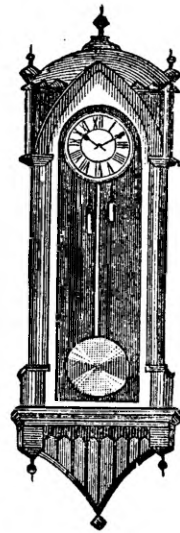
Magazinulu cu articole de modă pentru Dómne

KOVASZNAI & KERESZTESY

Brașov, Piața mare

caru totodată recomandă marele loru depositu de Satin-Merville. Satin-Lyon, și Atlasuri. Catifele de mătase și Plusu, Voille, Crepe, Gaziru și Cașemir negru, precum și în tôte colorile moderne. Matlaseuri spaniole Chantilly (Noutate), Dentelle și stoffe orientale și Volanuri late. Sortie de balu și eventaille, florii, chinille, pene, buchete cu aur și argintu, Rișuri, Marabu și panglice, precum și Ciorapi, Mănuși de mătase în tôte lungimile și în colorile de séru cu prețuri foarte solide.

La cerere se trimitu mostre franco.

Eduard J. Dressnandt

Orologier și Optic

în Brașov, strada Vămei Nr. 2

(în jos de biserică catolică)

își recomandă depositulu său bine asortat de orolôge de busunară helvețiane de aur și argintu, de orolôge de părete eu pendulă și cu rame de totă specie, precum și catene de aur și argintu pentru orolôge de busunară, apoi joci și diferite și unu mare asortimentu de mărfuri Optice precum: ochelari, zwickeri, ochianuri, Binokles și Binokluri etc. și multe alte obiecte de cea mai bună calitate pe lângă prețuri foarte moderate.

Reparat și ori-ce comandă se voru executa prompt solidu și pe lângă garanția considețiosă.

Ori-ce lucru comandat, la cas se nu convină se primescă înapoi fără nici o pierdere.

Asemenea cumpără și schimbă ori-ce obiecte ce se țin de această specialitate

Frigul este învinsu!

Impermeabile, pentru frig și umezela apărătoare

Haine de érnă

Nou inventate, căldurose, dese, moderne, potrivite, pentru Domni și Dómne

Jachete și ismene

à fl. 1. 85. | à fl. 1. 30.

Nu este nimicu mai bunu, durabilu, efinu, caldu și comodu, ca aceste nou inventate Haine de érnă practice pentru Domni și Dómne, băeți și fetețe, cari se află în colorile cenușiu, maron, drap, civit închis și negre și recunoscute de către persone cu autoritate pentru

- 1.) Elasticitatea pe fiecare corp.
- 2.) Conservarea temperaturii egale a corpului.
- 3.) „Conservarea altor haine scumpe.“
- 4.) „Efinu, durabilu, fasonulu frumos și modernu.“

Cine are asemenea haine de érnă este în timp de érnă mai bine apăratu în contra frigului, pentru aceea se nu cruțe nimeni mica sumă, căci o datoresce pentru conservarea sănătății.

800 bucăți fuste pentru Dame, impletite, dese și căldurose ca blana, cu 3—5 vârgi în colorii pompoze, bordure și aplicații franțuzescă, mai înainte 5 fl. acum numai fl. 1.80.

1000 bucăți flanelă de érnă caldă din lana-Merino pentru Domni, Dómne, băeți și fete îndispensabile à fl. 1.20.

1200 bucăți ismene, lana Marino pentru Domni și Dómne à fl. 1.30

800 bucăți căciulite frumose „Arpad“ din materiă încușită ca mătase, de Astrahanu, pentru Domni, Dómne și Copii, căpușite cu vată și cusute cu pețea, numai fl. 1.25

1500 Duzine Ciorapi lungi pentru Dame din Merino, impermeabili, călduroși, fini și vârgați în colorii. 3 perechi fl. 1.35 c.

1500 Duzine Ciorapi bărbătesci din Merino, impermeabili, călduroși, fini cu vârgi colorate. 3 perechi fl. 1.20.

Tôte aceste haine de érnă, în cea mai bună calitate și veritabile se află singur și numai, resp. de comandat la:

FEKETE'S WIENER Kleider-Export,

Wien, Margarethen, Hundstürmerstrasse 18/52.

2—6. Dumin.

Admonețu în contra tuturor altor de asemenea oferte.

BOLNAVILORU

14-20

de plumă și gât, ofticoși,

și celor cari suferu de Asthma se face cunoscutu, că pentru bôlele indicate folositoarea „Thea Homeriana“ se pôte procura ca veritabilă numai directu prin subscrisul. Broșura respectivă se trimite fără spese și franco. Unu pachetu cu 60 grame Homeriana, suficientu pe 2 zile, costă 70 cr. Admonețu contra cumpărării a plantei Homeriana oferite de tôte celelalte firme, fiindu constatată de nendevărată.

PAUL HOMERO in Triest (Austria).

Descoperitorulu și preparatorulu unicei veritabile plante „Homeriana.“